

Dupla fenekű bőrönd

Szerző: [Kerék-Bárczy Szabolcs](#) | Vasárnapi Hírek | Megjelent a 2011. szeptember 18.-i lapszámban

A csaló kereskedő dupla fenekű bőröndből árulja portékáit: a vevő szép árura alkuzik, majd amikor pénztárcáját keresi, és nem figyel oda egy pillanatra, a kereskedő a bőrönd aljából előveszi a silány darabot és azt csomagolja be sietve. A gyanútlan vásárló csak otthon kap észbe, hogy átverték, de hiába is futna a pénze után.

Kerék-Bárczy Szabolcs

A magyar politikusok túlnyomó többsége ugyanilyen csaló, mert mézesmázos, szépnek tűnő ígéretekkkel hitegeti az embereket, de a háttérben ócska áruval kereskedik, lop, csal és hazudik. A legtöbben a másokat lehazugozók közül maguk is hitvány hazugok.

Hazudnak, amikor azt állítják, hogy pusztán a képviselői fizetésükből élnek, hogy a törvényileg előírt pénzből kampányolnak, hogy tiszták a közbeszerzési eljárások, hogy lesz pénz nyugdíjra húsz év múlva, hogy megúszható az állam működésének javítása gyökeres átalakítások nélkül, hogy felelősen gazdálkodnak az adófizetők pénzével, hogy küzdenek a korrupció ellen. Hazudnak, ha azt mondják, hogy nem az emberek fizetnek mindenért, amiért az állam fizet, hiszen az állam mi magunk vagyunk. És nagyon sok ember cinkos ebben a cinikus játékban, mert úgy tesz, mintha az adócsalás nem önmagának és a gyerekének a meglopása lenne, mintha a hitvány demagógra leadott voks nem önámítás volna, amely a hazugsághegyet csak tovább növeli, és újabb darabkát rabol el a közös jövőből.

Két évtizeddel a rendszerváltozás után vígan él és virul legkártékonyabb történelmi hagyományunk, a kettős beszéd. Évszázados gyakorlat, amelyet a Kádár-korban fejlesztettünk tökélyre: nem azt mondjuk, amit gondolunk, és nem azt cselekedjük, amit mondunk. Szinte kéjes érzéssel gondolunk arra, hogy átvertük a másikat, vagy kicseleztük a bennünket átverni

akarót. És a végén már azt sem vesszük észre, hogy ebben a körkörös átverésben saját magunknak adjuk el a silány árut a dupla fenekű bőröndből.

A legszörnyűbb, hogy újratermeli magát ez a magatartás. A mai fiatal politikusok zöme nem azt a következtetést vonta le idősebb társainak életútjából, hogy ezzel a hagyománnyal szakítani kell, hanem még gátlástalanabban, még könyörtelenebbül űzi a hazugság politikáját. Mert ezt érzi hatékonynak, a kevés munkával való meggazdagodás könnyű útjának. És nem is tévednek nagyot, tényleg gyarapodnak. Egyedül vagy kis csoportban sokkal szerényebb léptékben lehet ezt a játékot űzni, ezért mára olyan érdekszövetségek alakultak ki, amelyek ipari méretekben teszik rá kezüket az állami pénzekre. Nincsenek párthatárok, ebben a maffiaszerű hálózatban mindenki szem a láncban, ki ötletadóként, ki kivitelezőként, vagy éppen csöndestársként.

Ameddig a demokrácia csírái léteznek, addig hazudni kell, mert valahogy el kell fedni a korrupciót és a csalásokat. Kellenek demokratikus intézmények és kell, hogy legyen valamiféle rendszere a fékeknek és ellensúlyoknak, csak arra kell vigyázni, hogy ezek ne legyenek túl erősek, és minden elemükben szolgálják a hazugság maffiarendszerének fenntartóit és haszonélvezőit. Legyen sajtó, annak valamekkora szabad része is, de ne legyen túl független a média, mert akkor túl éles megvilágításba kerülne a hatalom hamissága. Legyen magántulajdon, de több legyen az államilag ellenőrzött vállalkozás, mert azokon keresztül lehet fenntartani és finanszírozni a mind nagyobb étvágyú, velejéig romlott hatalmi gépezetet. Harcoljunk a korrupció ellen a szavak szintjén, de ki ne fehéredjen a gazdaság, mert akkor hol mosnánk tisztára a lopott holmit? Legyenek parlamenti választások, de egyre kevésbé lehessen szabadon dönteni, nehogy olyanok kerüljenek döntési helyzetbe, akik le akarnak számolni a hazugságokkal. Ezért kell korlátozni a választás szabadságát. Ezért van új alkotmányunk és ezért lesznek sarkalatos törvényeink. Ezért van már itt csak féldemokrácia, ezért épül gőzerővel az autokrácia.

Gyurcsány Ferenc pont öt éve mondta el a történelemkönyvekben örökké fennmaradó beszédét, amely véres lavinát indított el az országban. Sajnos zárt ajtók mögött és erősen vitatható stílusban hangzott el a beszéd. Sajnos el kellett hangzania, sajnos volt előzménye. Sajnos igazat mondott. Akkor és attól kezdve. Ez nem azt jelenti, hogy jól kormányzott volna, vagy hogy ki kellett volna tartania 2009-ig. Ez semmi mást nem jelent, mint hogy volt egy ember, aki vezető politikai tisztséget töltött be, és szembenézett önmaga és pártja múltbeli tetteivel. Erre sokáig senki más nem volt képes. Különböző mértékben, de egyetlen politikai pártban sem volt ilyen szintű múlttal való számvetés. Akkor abban a csapatban sem, amelynek én magam is tagja voltam. Az őszi beszéd után az történt, ami elkerülhetetlenül következett a magyar politika szerkezetéből: Gyurcsány sírját saját pártja legalább olyan igyekezettel ásta, mint a főáramával szorosan összefonódó, azzal egy gyékényen áruló Fidesz. Ekkortól vált a napnál is világosabbá, hogy a korrupt rezsimben hézagmentesen simul egymáshoz majd minden politikai erő, és a hazugság nagykoalícióban üli torát.

Orbán ország és világ előtt lepleződött le a nyilvánosságra került amerikai külügyi jelentések nyomán, amikor maga vallotta be, hogy hazudik, mint a vízfolyás. Kormányzása merő cinikus hazugság: szavaival szemben nem erősödik, hanem gyengül a demokrácia, nem több, hanem kevesebb a szabadság, nem gyarapszik a gazdaság, hanem a csóddal játszik a kormány. Nem lett erősebb az ország, hanem nevetség tárgyai vagyunk a világban.

Le kell számolni a hazugságra épülő politikai rendszerrel, a saját kezünkbe kell venni a sorsunkat, szabad akaratlan alapuló és nem oligarchák által ránk kényszerített szövetséget kell

kötnünk egymással. Olyat, amelyben nem kerüljük el a szembenézést saját magunkkal csak azért, nehogy a szembenézést a hazug ellenfelek ellenünk fordítsák. Új politikai kultúrát kell meghonosítani Magyarországon. Vagyunk-e elegenden demokraták, hogy közösen dobjuk a dupla fenekű bőröndöt oda, ahová való: a történelem szemétdombjára?

(A szerző a Szabadság és Reform Intézet ügyvezető igazgatója)